מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי ההתפתחות של יישוב מראשיתו ועד היום
- להבין מי הם המייסדים ואילו תנאים הם בדקו לפני שהתיישבו
- לזהות דרכים לגלות את סיפור היישוב שלנו

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנה - שאלות אמריקאיות

1. א – תמונה ישנה בשחור-לבן
2. ב – שלושה בתים קטנים, עץ ודרך עפר
3. ג – מייסדים
4. ב – אם יש מים, אדמה טובה ודרך לעולם
5. א – בתים קטנים, באר ושביל
6. א – גן ילדים, מכולת ובית ספר
7. ב – הוא הפך לכביש
8. ב – בארכיון

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – בתמונה היו רק שלושה בתים קטנים
2. נכון – כך מוגדר בטקסט
3. נכון – היו שם שדות, גבעה או חורשה, בלי בתים
4. לא נכון – כל משפחה עזרה למשפחה אחרת
5. נכון – כך מוגדר במילים החשובות
6. לא נכון – אפשר למצוא עץ ענק, בית ישן או שלט

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. מייסדים
2. ארכיון
3. באר
4. ותיק
5. סמל
6. יישוב

חלק ד׳ – התאימו בין המילה להסבר

- 1 – ד (האנשים הראשונים שהתחילו את היישוב)
- 2 – ג (מקום ששומרים בו מסמכים ותמונות ישנים)
- 3 – ה (בור עמוק באדמה שמוציאים ממנו מים)
- 4 – א (ציור קטן שמייצג את היישוב)
- 5 – ב (מי שגר ביישוב הרבה מאוד שנים)

חלק ה׳ – סדרו את שלבי ההתפתחות של היישוב

1. המקום היה ריק - שדות, גבעה או חורשה שקטה
2. המייסדים הגיעו ובדקו מים, אדמה ודרך
3. המייסדים בנו בתים קטנים, באר ושביל ראשון
4. הגיעו משפחות חדשות ונפתחו גן ילדים ומכולת
5. השביל הפך לכביש ונבנו עשרות ומאות בתים

חלק ו׳ – כתיבה ומחשבה

1. שאלות הגיוניות הקשורות להיסטוריית היישוב, למשל: איך היה המקום פעם? מי היו המייסדים? איך נבחר שם הרחוב?
2. תיאור הגיוני של סימן היסטורי אפשרי, בהתאם לדוגמאות מהטקסט

כרטיס יציאה – מה לחפש

- האנשים הראשונים שהתחילו את היישוב
- מים קרובים, אדמה טובה ודרך שמחברת לעולם
- לשאול תושב ותיק, לבקר בארכיון או במוזיאון, להסתכל בתמונות ישנות

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בשאלה אם תלמידים מכירים סיפורים או תמונות ישנות מהיישוב שלהם
- כדאי לעודד תלמידים לשתף פעולה בחלק הסידור הכרונולוגי לפני מילוי התשובות בכתב
- בחלק הפתוח אפשר להרחיב ולבקש מהתלמידים לראיין בן משפחה מבוגר כמשימת המשך

דף תרגול: היישוב שלי – איך הכול התחיל?

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

קראנו סיפור על יישוב קטן שהיה פעם ריק והפך למקום מלא בתים ואנשים. נתרגל מילים ועובדות מהסיפור.

📖 מילון קטן:

מייסדים	האנשים הראשונים שהתחילו את היישוב
יישוב	מקום שאנשים גרים בו: עיר, כפר, מושב או שכונה
תושב ותיק	מי שגר ביישוב הרבה מאוד שנים
ארכיון	מקום ששומרים בו מסמכים ותמונות ישנים
באר	בור עמוק באדמה שמוציאים ממנו מים
סמל	ציור קטן שמייצג את היישוב

1 חלק א׳ – הבנה - שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה אליה מצאה?

א) תמונה ישנה בשחור-לבן ב) מפה של היישוב ג) ספר ישן ד) מכתב

2. מה ראו בתמונה?

א) בית ספר גדול ב) שלושה בתים קטנים, עץ ודרך עפר ג) כביש ומכוניות ד) גן שעשועים

3. איך קוראים לאנשים הראשונים?

א) תושבים ותיקים ב) תיירים ג) מייסדים ד) שומרים

4. מה המייסדים בדקו קודם?

א) אם יש בית קולנוע ב) אם יש מים, אדמה טובה ודרך לעולם ג) אם יש הרבה אנשים

ד) אם יש חנויות

5. מה המייסדים בנו בהתחלה?

א) בתים קטנים, באר ושביל ב) קניון גדול ג) בית ספר תיכון ד) נמל תעופה

6. מה נפתח כשהגיעו עוד משפחות?

א) גן ילדים, מכולת ובית ספר ב) בית חולים גדול ג) אוניברסיטה ד) נמל

7. למה הפך השביל הצר?

א) הוא נעלם ב) הוא הפך לכביש ג) הוא הפך לנהר ד) הוא נשאר אותו דבר

8. איפה שומרים דברים ישנים?

א) בבאר ב) בארכיון ג) בגן הילדים ד) בכביש

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בתמונה הישנה שאליה מצאה היו עשרות בתים.	☐	☐
2	המייסדים הם האנשים הראשונים שהתחילו את היישוב.	☐	☐
3	לפני שהיישוב הוקם, המקום היה שקט וריק מבתים.	☐	☐
4	המייסדים בנו הכול לבד בלי עזרה של אף אחד.	☐	☐
5	תושב ותיק הוא מי שגר ביישוב הרבה מאוד שנים.	☐	☐
6	אי אפשר למצוא היום סימנים מהימים הראשונים של היישוב.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. האנשים הראשונים שהתחילו את היישוב נקראים _____

2. מקום ששומרים בו תמונות ומסמכים ישנים נקרא _____

3. בור עמוק באדמה שמוציאים ממנו מים נקרא _____

4. מי שגר ביישוב הרבה מאוד שנים נקרא תושב _____

5. ציור קטן שמייצג את היישוב נקרא _____

6. מקום שאנשים גרים בו, כמו עיר או כפר, נקרא _____

4 חלק ד' – התאימו בין המילה להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מייסדים	___	**א.** ציור קטן שמייצג את היישוב
2. ארכיון	___	**ב.** מי שגר ביישוב הרבה מאוד שנים
3. באר	___	**ג.** מקום ששומרים בו מסמכים ותמונות ישנים
4. סמל	___	**ד.** האנשים הראשונים שהתחילו את היישוב
5. תושב ותיק	___	**ה.** בור עמוק באדמה שמוציאים ממנו מים

5 חלק ה' – סדרו את שלבי ההתפתחות של היישוב

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	השביל הפך לכביש ונבנו עשרות ומאות בתים
☐	המייסדים בנו בתים קטנים, באר ושביל ראשון
☐	המקום היה ריק - שדות, גבעה או חורשה שקטה

☐	המייסדים הגיעו ובדקו מים, אדמה ודרך
☐	הגיעו משפחות חדשות ונפתחו גן ילדים ומכולת

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. דמיינו שאתם פוגשים תושב ותיק של היישוב שלכם. כתבו שלוש שאלות שהייתם שואלים אותו על הימים הראשונים.

2. חשבו על סימן אחד מהימים הראשונים שאולי אפשר למצוא היום ביישוב שלכם (עץ ישן, בית ישן, שלט). תארו אותו.

כרטיס יציאה

מי הם המייסדים?

אילו שלושה דברים בדקו המייסדים לפני שהתיישבו במקום?

תנו דוגמה אחת לדרך לגלות את סיפור היישוב

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀